



- **Plusieurs voix.**- Très bien!
- **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci. Ech hat den Här Reding nach hei stoen, mä...
- **M. Roy Reding (ADR).**- Neen.
- **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Da si mer um Enn vun den Diskussiounen an de Justizminister huet d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

- **M. Félix Braz, Ministre de la Justice.**- Merci, Här President. Ech wëll fir d'Éischt nach en Oubli vu virdru redresséieren. Ech hunn dem Franz Fayot net Merci gesot fir säi Rapport.
- **Plusieurs voix.**- Ooh! Aah!
- **M. Félix Braz, Ministre de la Justice.**- Ech wëll dat heimadder nohuelen. A gläich och dem Alex Bodry Merci soe fir säi ganz kompletten a ganz kohärente mëndleche Rapport.

Bei deene Gespréicher, déi ech gefouert hunn an der Auserbechtung vum Projet de loi hunn ech am Fong eng Feststellung gemaach, nämlech déi, dass et e ganz breede Konsens doriwwer gëtt, dass mer un deem Modell, wéi mer en haut kenne beim Conseil supérieur, net grondsätzlech eppes sollen änneren. De Modell, dee mer kenne mat de Riichter, mat den Assesseurs, deen erlaabt et souwuel de Parteien, kënne präsent ze sinn, wéi awer och op där enger Säit der Patronatssäit an awer och deenen, déi normalerweis d'Personalvertrieeder och an de Betriber sinn.

Dee Modell do, fir sech kënne ze artikuléieren virun de Riichter op eng einfach Aart a Weis, wou ee sech och ka vertrieede loosse, wou een net muss en Affekt matbréngen, wann een eng einfach Saisine ka maachen hei an der Instance d'appel, dat sinn eigentlech Qualitéiten, déi de Modell haut huet. An déi Gedanken, déi doriwwer erausgaange sinn, fir déi Reform och

nach anescht auszetaféieren, déi waren eigentlech net konsensfäeg.

Duerfir hunn ech e Projet de loi am Numm vun der Regierung déposéiert, dee grondsätzlech op deem baséiert, wat mer haut hunn, deen awer d'Schwächte vum System ausbessert, an dat ass an der Haaptsaach, dass déi Riichter, déi déi Aarbecht gemaach hunn, dat quasi, wéi den Alex Bodry et gesot huet, niewebäi gemaach hunn, e Modell, deen net wierklech be-laschtbar ass, well et immens och dovun ofhoung, ob Leit bereet waren an och d'Zäit haten, fir nieft hirer eigentlecher Aufgab als Magistrat och dat doten nach niewebäi ze maachen, mat der méiglecher Konsequenz, dass een op eemol keng dräi Riichter hätt kënne fannen, oder net oft genuch, mat ge-nuch Disponibilitéit, fir d'Affären, déi ufalen, kënne ze behandelen.

Dat ass e strukturellen Defizit gewiescht. Et ass e Risiko, dee mer do agaange sinn, deen eigentlech an engem Rechtsstat net anneem-bar ass. An duerfir ass dee Virschlag gemaach ginn. An ech si frou, dass d'Chamber sech deem eestëmmeg kann uschléissen, fir derfir ze suergen, dass et elo an Zukunft dräi Magistrate sinn, déi permanent ofgestallt si fir déi dote Missiounen, an dass mer do niewendrun de Modell, dee participative Modell quasi, dee mer kennen, konnte bäibehalen.

Dat ass eng noutwendeg Reform. Si stabiliséiert de System. Si mécht et op eng minimal Aart a Weis, awer op eng, wéi ech mengen, ganz effi-kass Aart a Weis a wäert deene Riichter an deenen éischten een, zwee Joren ofverlaangen, dass se d'Arriéeren opschaffen. Wann dat ge-schitt ass, da wäerte se och weiderhin niesen-druck aner Aarbechte kënne maachen, obwuel se déi heite prioritär maachen an als Éischt maachen. Mä si wäerten och duerno an der Magistratur nach aner Aarbechten erëm kënne

maachen, ab deem Dag, wou déi Arriéeren, déi mer hunn - dat wäert ee bis vläicht zwee Joren daueren -, wa mer déi opgeschafft hunn.

Och do also eng Approche, déi et erlaabt, dass déi Riichter maximal kënne agesat ginn an dass mer also och an Zukunft, wa mer de Plan pluriannuel vum Rekrutement opstellen, wäerte mat engem Minimum kënne schaffen.

An dann ass och nach vun der Madamm Beissel de Wonsch geäussert gi vun enger Debatt hei an der Chamber iwwert d'Zukunft vun der Magistratur. Dir wësst, déi Debatt huet jo schonn ugefaangen duerch dee Rapport, deen ech beim viregte Procureur général, dem Roby Biever, gefrot hunn, dass mer amgaange sinn op deene Pisten ze schaffen. Ganz praktikabel Pisten, ganz praxisorientéiert Pisten. An déi wäerten eis an hirer Ofweigung tëschent à la fois méi Leit, awer och anere Prozeduren, méi oft Réckgrëff op e Juge unique, an deem Agence-ment, mengen ech, dättelech kënne weider-bréngen.

Well ech soen et nach eng Kéier: Mir wäerten net alles kënne nëmme mat méi Personal beäntweren. Duerfir musse mer eis och déi aner Froe stellen. Dat ass den Objet vum Rap-port vum Roby Biever. An dorobber schaffe mer. An dat gesot, Merci fir d'Ennerstëtzung fir diesen Text!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci dem Här Justizminister.

Da wäere mer elo prett fir d'Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 6928.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6928 et dispense du second vote constitutionnel

An d'Ofstëmmung fänkt un. D'perséinlech Stëmmen an d'Procuratiounen. An d'Ofstëm-mung ass elo eriwwer.

De Projet de loi 6928 ass eestëmmeg ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie An-drich-Duval (par Mme Nancy Arendt), Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Glo-den (par M. Marcel Oberweis), Jean-Marie Hals-dorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar (par M. Paul-Henri Meyers), Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz (par M. Claude Wiseler), Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter (par M. Jean-Marie Halsdorf) et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Barto-lomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur, M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lam-berty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Claude Adam (par Mme Josée Lorsché), Gé-rard Anzia (par M. Henri Kox), Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter (par M. Roberto Traversini) et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser);

MM. Marc Baum et David Wagner.

Da brauch ech jo wuel net ze froen, ob mer d'Dispens ginn.

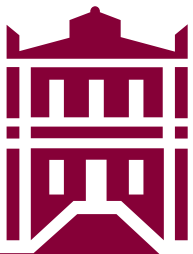
(Assentiment)

Dat ass de Fall. Dann ass dat esou decidéiert.

Rendez-vous muer um zwou Auer fir eis nächst Sëtzung. Merci!

An d'Sëtzung ass eriwwer.

(Fin de la séance publique à 18.50 heures)



Présidence: M. Mars Di Bartolomeo, Président • Mme Simone Beissel, Vice-Présidente

Sommaire

- Ouverture de la séance publique
 - M. Mars Di Bartolomeo, Président
- Dépôt d'une proposition de loi par Mme Nancy Arendt
 - Mme Nancy Arendt
- 6967 - Projet de loi portant introduction du cours commun «vie et société» dans l'enseignement secondaire et secondaire technique et modifiant
 - la loi modifiée du 10 mai 1968 portant réforme de l'enseignement, (Titre VI: de l'enseignement secondaire),
 - la loi modifiée du 4 septembre 1990 portant réforme de l'enseignement secondaire technique et de la formation professionnelle continue, et
 - la loi modifiée du 25 juillet 2005 portant création d'un lycée-pilote
 - Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse: M. Lex Delles
 - Discussion générale: M. Laurent Zeimet, M. Claude Lamberty (interventions de M. Laurent Zeimet),

- M. Georges Engel (interventions de M. Alex Bodry, M. Claude Wiseler et M. Laurent Zeimet), M. Claude Adam (intervention de M. Claude Wiseler), M. Fernand Kartheiser, M. David Wagner (inter-vention de M. Gast Gibéryen), M. Alex Bodry, M. Fernand Kartheiser, M. Alex Bodry
- Prise de position du Gouvernement: M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse
 - M. Laurent Zeimet (parole après ministre)
 - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
- 6862 - Projet de loi portant création d'un impôt dans l'intérêt des services de secours
 - Rapport de la Commission des Finances et du Budget: Mme Joëlle Elvinger
 - Discussion générale: M. Gilles Roth, M. Claude Haagen, M. Henri Kox, M. Roy Reding, M. Marc Baum (intervention de M. Claude Haagen)
 - Prise de position du Gouvernement: M. Pierre Gramegna, Ministre des Finances
 - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel
- Au banc du Gouvernement se trouvent: MM. Pierre Gramegna, Dan Kersch, Claude Meisch et Mme Corinne Cahen, Ministres.
- (Début de la séance publique à 14.02 heures)**

- 1. Ouverture de la séance publique**
- **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- E schéine gudde Mëtteg! Ech maachen heimat d'Sëtzung op a froen d'Regierung, ob se eng Kommunikatioun ze maachen huet.
- **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.**- Neen, Här President.
- **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci.

Da gi mer direkt zu der Dagesuerdnung iwwer. Do hunn ech d'Demande vun der Madamm Nancy Arendt fir d'Présentatioun respektiv den Dépôt vun enger Proposition de loi. An ech kréie se och direkt.

- 2. Dépôt d'une proposition de loi par Mme Nancy Arendt**
- **Mme Nancy Arendt (CSV).**- Wann ech ge-lift, Här President.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci, Merci.

► **Mme Nancy Arendt (CSV).**- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wollt am Numm vun der CSV-Fraktioun eng Proposition de loi an der Chamber déposéieren iwwert den Héichleeschungssport.

7013 - Proposition de loi sur les sportifs d'élite de niveau mondial et modifiant la loi du 3 août 2005 concernant le sport

► **Plusieurs voix.**- Aah!

► **Mme Nancy Arendt (CSV).**- Esou kuerz virun der Olympiad huet et eis wichteg ge-schéngt, och am Sport en Zeechen ze setzen. Et geet hei zwar em de Sportif d'élite de niveau mondial, mä mir sinn iwwerzeegt, wann een och de Breedessport wëllt promouvéieren, da brauch ee grouss a bekannt Aushängeschëlde un der Spëtzt, déi net hänke gelooss ginn.

Héichleeschungssportler si ganz oft no hirer sportlecher Carrière a ganz prekäre Situatioun

nen a mierken eréischt duerno, datt se all be-rufflech Perspektiv verbaut hunn an hir Zukunft op d'Spill gesat hunn, fir eis Faarwe vum Land iwwerall op der Welt op héchstem Niveau ze representéieren.

2005 hu mer e Sportsgesetz gestëmmt an eng ganz Rei vu gudden a sennvolle Mesuren zum Héichleeschungssport agefouert, ënner ane-rem de Statut d'élite fir de Volontär vun der Ar-méi, deen den Héichleeschungssport während senger sportlecher Carrière zwar finanziell ofsé-chert an eng Rei vu berufleche Perspektive mat sech bréngt, awer keng generell Antwort op d'Komplexitéit vun deene verschiddeste Si-tuatiounen vun eisen Topsportler gëtt.

No Analys vum besteeënde System fanne mer dowéinst, datt d'Sportsgesetz iwwert den Elitesportler muss ergänzt ginn an datt virun allem d'dual Carrière, dat heescht d'Combina-tion Sport-Schoul, d'Combination Sport-Beruff onbedéngt besser mussen ofgeséichert ginn an och geféiert ginn. Et ass eis als CSV wichteg,

datt mer eng parallell Ennerstëtzung musse ginn zum Elitesportler an der Arméi fir déi Sportler, déi nieft hirem Sport op héijem Ni-veau och nach d'Schoul meeschteren.

Dës talentéiert Athlete mussen zumindest eiser Meenung no genausou finanziell ennerstëtzt gi wéi déi, déi d'Sportssektioun vun der Arméi wielen. Fir déi Sportler, déi et eventuell packe kéinten, an eng Hallefinal oder souguer an eng Final op engem Topevenement ze kom-men, soll e finanziellen Ausgleich erméiglecht ginn, wa se während enger oder e puer Saiso-nen an hirer Preparatioun op d'Olympesch Spiller sech honnertprozenteg hirer sportlecher Carrière wëlle widmen, fir e wirklecht Topresul-tat fäerdegzebréngen.



Et ass och kloer, datt nëmmen déi Héichleesch-tungssportler fir dës Indemnisation a Fro kënnen kommen, déi ënner eis Definitioune vum de Kritäre falen an natierlech keng héich do-téiert Verträge hunn.

Här President, en anere wichtege Punkt vun der Proposition de loi suergt fir eng méi enk Zesummenaarbecht mam Comité olympique, wann et ëm d'Insertion à l'emploi vun den Héichleesch-tungssportler geet. Hei stelle mer eis e Partenariat tëschent de Sponsoren, dem Comité olympique an dem Héichleesch-tungssportler vir, deen et erméiglecht kritt, mat engem méi flexibelen Horaire Erfahrungen am Betrib ze sammelen, a wann en de Chef iwwerzeege konnt vu senger Qualitéiten a senger Charakterzich, eng eventuell Perspektiv kritt, fir ganz agestallt ze ginn.

E Punkt, dee mir besonnesch um Häerz läit, an dat ass och schonn dee leschten, ass dee vun der Schafung vun engem Service de guidance fir jonk talentéiert Sportler, dee se begleet, wa se de Wee an d'Ausland wëlle woen, fir hire Sport mat de Studien ze verbannen. Hei mussen sech eng Experienz a Kontakter mam Ausland mat der Zäit opgebaut ginn, déi eis Erfahrunger liwweren, wou mer eis bescht Sportler kënnen hischécken an hire spezifesch Sportarten, fir datt se mat deene Beschten op der Welt trainéieren a studéieren kënnen. An do mussen mer hinnen eng professionell Stäip ginn, fir se do ze placéieren.

Vill ze vill oft gi wäertvoll Jore verluer, well de falschen oder den éischtbeschte Choix geholl gouf an de Sportler a seng Famill alleng ge-looss goufen. Am Service de guidance solle se net nëmme bei hirem Choix ënnerstëtzt ginn, mä och bei administrativen Hürde gehollef kréien, gradesou wéi bei Admissiounsprozeduren.

Schlussendlech sollen och déi paralympesch Athlete vun dësen Avantagé profitéieren kënnen.

Et ginn also e puer Ziler hei verfollegt:

- eisen Héichleesch-tungssportler, déi och studéieren, déi nämlech Ennerstëtzung ze ginn, wéi wa se de Statut volontaire vun der Armée wielen;

- d'Méiglechkeet, sech praktesch professionell op d'Olympiad virzebereeden, wa se a Fro komme fir en Topresultat;

- se besser op hirem Wee an hirem Choix ze begleeten, wa se de Schrëtt an d'Ausland woen;

- eng besser Perspektiv fir eng Aarbecht, wa se opgehalen hunn an no hirer sportlecher Carrière also,

- an eng besser Unerkennung vun de paralympesche Sportler.

Här President, mir sinn iwwerzeegt, datt dës Proposition de loi net nëmmen dee besser of-sécher, dee praktesch scho vu Spillschoulsalter u säi Liewe fir de Sport hiergëtt, mä si wäert ganz vill Bewegung an eise Sport bréngen, wann ee weess, datt zukünfteg Sportler méi Unerkennung an doduerch méi en héije Stelle-wäert an eiser Gesellschaft kréien.

Ech soen lech Merci. An ech wollt just soen, datt mer déi dote Proposition de loi unanime an eiser Fraktioun gedroen hunn, an dofir soen ech meng Kollegen e grouse Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

(Interruptions)

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. Ech ginn lech Akt vum Dépôt vun der Proposition de loi. A si ass schonn direkt weider-gaangen.

A mir géifen zum nächste Punkt vum Ordre du jour kommen. Dat ass de Projet de loi 6967, deen d'Afëierung vun engem gemeinsame Cours, genannt „Vie et société“, am Secondaire soll erméiglechen. An d'Wuert huet elo direkt de Rapporteur, den Här Lex Delles.

3. 6967 - Projet de loi portant introduction du cours commun «vie et société» dans l'enseignement secondaire et secondaire technique et modifiant

1) la loi modifiée du 10 mai 1968 portant réforme de l'enseignement, (Titre VI: de l'enseignement secondaire),

2) la loi modifiée du 4 septembre 1990 portant réforme de l'enseignement secondaire technique et de

la formation professionnelle continue, et

3) la loi modifiée du 25 juillet 2005 portant création d'un lycée-pilote

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse

► **M. Lex Delles (DP), rapporteur.** - Merci villmools, Här President. Léif Kollegeinnen a Kollegen, de Gesetzesentwurf 6967 ass de 15. Mäerz vum Éducationnsminister Claude Meisch hei an der Chamber deponéiert ginn. Mat dësem soll jo bekanntlech de Reliouns- a Moral-cours duerch dee sougenannte Wäerteunterrecht ersat ginn.

Éier ech awer zum Fong kommen, erlaabt mer, an e puer Wuert e klengen Historique zu dësen dach besonnesche Coursen ze maachen. Bis 1968 hat de kathoulesche Reliounsunterrecht an eise Schoulen eng Monopolstellung.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Très bien!

► **M. Lex Delles (DP), rapporteur.** - Bis 1968!

Eréischt mam Gesetz vum 10. Mee 1968 ass et zur Afëierung vun engem alternative Moral-cours komm. Deemools ass et och nach d'Méiglechkeet vun enger Dispens ginn. Dat heescht, et hat een d'Méiglechkeet, weder an de Reliounsunterrecht nach an de Moral-cours mussen ze goen.

30 Joer méi spéit war et du souwäit, dass och fir déi éischte Kéier de Moral-cours an der Grondschoul agefouert ginn ass. Well awer ëmmer méi Kanner deemools dës drëtt Méiglechkeet an d'A gefaast hunn, gouf d'Dispens erëm 2002 ofgeschafft. Zanterhier hate mer also d'Situatioun, dass d'Kanner respektiv hir Eltere konnten tëschent dem Reliounsunterrecht op där enger an dem Moral-cours op där anerer Säit entscheeden.

Här President, haut soll dës Cours op en Neits reforméiert ginn, dës Kéier awer op eng grondleeënd Aart a Weis. De Regierungsprogramm vun 2013 gesäit nämlech vir - an ech zitieren - «l'introduction d'un cours unique neutre et harmonisé d'éducation aux valeurs pour tous les élèves de l'enseignement fondamental et secondaire, lequel remplacera les cours actuels».

Wéi Der wësst, gouf an deem Kontext de 15. Januar 2015 jo och eng Konventioun mat verschiddene Glawensgemeinschaften ënnerschriwwen. Nieft den administrativen a finanziellen Relatiounen tëscht dem Stat an de Cullen, op déi mer d'nächst Woch op dëser Plaz nach eng Kéier wäerten zrëckkommen, war e weideren Aspekt vun deem Accord d'Afëierung vun engem Cours commun „Éducation aux valeurs“ am Enseignement.

Wat den Inhalt vun deem neie Cours ugeet, sou huet d'Regierung drop gehalen, dass ee sech mat verschiddenen Akteuren an een Dësch setzt an dann zesummen e kohärente Programm op d'Bee stellt. Dës Prozess huet schonn 2014 ugefaangen. Et gouf e Groupe interministériel agefouert, an deem souwuel de Stat, d'Éducation an d'Fonction publique vertruede waren. Dës Grupp huet sech dunn tëschent Mee a Juni 2014 mat ënnerschiddlechen Akteuren ënnerhalen.

Et gouf och iwwert den Tellerrand ewechguckt a sech ënner anerem mat Konzepter aus dem Quebec, der Schwäiz an dem Zürcher Kanton auserneegeat. Am zweete Semester 2014 huet de Ministère dovun eng Synthese gemaach a kontrovers, mä konstruktiv mat verschiddenen Akteuren diskutéiert. Dozou hu gezielt : d'Syndikater SEW an SNE, d'Associatioun Allianz vun Humanisten, Atheisten an Agnostiker Lëtzebuerg, d'Association luxembourgeoise des professeurs d'éthique, d'Fédération Générale des Instituteurs Luxembourgeois, d'Ligue Luxembourgeoise de l'Enseignement an d'Initiativ „Fir de Choix“.

Dës participativ Démarche ass du méi konkret gi mam Beopdrage vu Kommissiounen, fir d'Programmkonzepter op d'Been ze stellen. Dës hu schonn déi éischt Konzepter erkläert souwéi d'Orientatioun an d'Haaptziler vum neie Cours festgehalen. 2015 gouf dunn och den éischte Kaderprogramm publizéiert, deen dunn erëm no Avisen vun Experten amendéiert gouf.

D'Regierung gesäit an deem Kontext och vir, eng Kommissioun anzesetzen, déi sech mat deem Programm befaasst, an dës och erëm am Dialog mat den Akteuren um Terrain. Esou ginn nieft dem Conseil des Cultes conventionnéis och verschidde laizistesche Associatiounen consultéiert, wann et ëm philosophesch respektiv reliéis Theme geet.

Här President, zum Fong vun dësem Projet de loi: D'Regierung hat zwou Méiglechkeeten: Entweder hätt d'Regierung am Sënn vun der Gläichberechtigung vun de Reliounen alle Glawensrichtungen d'Méiglechkeet kënnen

ginn, fir och hire Cours an den éffentlechen Schoulen ofhalen ze kënnen, oder awer et respektéiert een d'reliéis Neutralitéit vum Stat vis-à-vis vun den eenzelne Reliounen an et schafft een ee gemeinsame Wäerteunterrecht.

Wéi Der wësst an och gesitt, huet d'Regierung sech fir déi zweet Optioun entscheet. An esou gëtt dann och an Zukunft just nach ee gemeinsame Cours ofgehalen. Et sief awer direkt bemierkt, datt et sech dobäi net ëm eng einfach Vermëschung vun deenen zwee Coursen handelt. Am Contraire. Et geet nämlech virun allem drëm, d'Schüler dozou unzereegen, unhand vun engem gemeinsame Wäerteunterrecht sech selwer Froen iwwert d'Liewen ze stellen.

De Cours soll jo net als Missionéierung dëngen, mä d'Schüler an de Mëttelpunkt stellen. A si kréie matgedeelt, wéi ee sech als oppenen, toleranten, kriteschen a responsabele Bierger an enger Gesellschaft verhält. Et geet drëm, Wäerter, ob reliéis oder net reliéis, de Schüler ze vermëttelen, op déi si hiert ganz Liewen och kënnen zrëckgräifen.

Här President, zum Prakteschen dann nach: Mat dësem neie Cours gëtt déi nächst Rentrée an de Lycéien ugefaangen. Am Fondamental dauert et opgrond vun engem Accord mam Bistum nach bis d'Rentrée 2017-2018.

Fir de Rescht vun den Avisen verweisen ech op mäi schrëftleche Rapport an ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och dem Häre Rapporteur. An d'Wuert huet den éischten ageschriwwene Riedner, den Häre Laurent Zeimet fir d'CSV.

Discussion générale

► **M. Laurent Zeimet (CSV).** - Merci, Häre President. Léif Kollegeinnen a Kollegen, wann ee sech op de Wee mécht an en huet e kloert Zil an en huet e Kompass, da léisst ee sech vläicht iwwerzeegen, fir mat him op dee Wee ze goen.

(Coups de cloche de la présidence)

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Ech wollt just derfir suergen, dass Der nogelauschtert kritt.

► **M. Laurent Zeimet (CSV).** - Dat ass léif, mä op där Säit maachen ech mer guer keng Suergen, Häre President. Et sief...

(Brouhaha et interruption)

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Multitasker!

► **M. Laurent Zeimet (CSV).** - Et sief, et wëllt ee guer net dohinner, also op dee Wee, wou deen anere wëllt goen. A wann deen emol net kloer weess, wou en hiwëllt, a wann deen och nach kee Kompass derbäihuet, dann ass ee kaum bereet, deen éischte Schrëtt ze maachen. An esou geet et eis haut als CSV mat dësem Projet, fir de Moral- a Reliounsunterrecht am Secondaire duerch deen neie Cours „Vie et société“ ze ersetzen.

Häre President, mir sinn a bleiwe fir de Choix an der Grondschoul. Jo, mir sinn der Meinung, datt d'Eltere sollen decidéieren, ob hir Kanner eng reliéis oder eng net reliéis Erziéung kréien. An dofir si mer och der Meinung, datt eng reliéis Éducation och an der Schoul muss kënnen ugebuede ginn.

Eltere mussen vill Décisiounen am Intérêt vun hire Kanner huelen. D'Eltere sinn déi éischt Responsabel fir hir Kanner. An et gëtt Décisiounen, déi soll an därfer de Stat den Elteren net ewechhuelen. Dozou gehéiert de Choix, ob ee seng Kanner wëllt reliéis erzéien oder och net, an dee Choix muss de Stat respektéieren. An en ass och gehalen, den Elteren ze erméiglechen, hire Choix mat hire Kanner ze liewen. An et steet dem Stat net zou, dës Choix ze jugéieren.

Elo kann een d'Motivatioun a Fro stellen, firwat d'Eltere sech fir deen een oder deen anere Cours decidéieren. Mä steet eis dat zou, dat ze jugéieren? Wären dat méi wéi Spekulationen? Neen! Also bréngt et och net vill, esou eng Diskussioun ze féieren.

Wie stéiert sech also un dësem Choix? D'Eltere vun de Kanner am Land bis elo net. Well et gouf keng Biergerinitiativ géint de Choix. Au contraire: 25.000 Ennerschrëfte sinn zesumme-komm, fir d'Aktioun „Fir de Choix“ ze ënnerstëtzen. An och um Reliounsunterrecht an der Grondschoul huet kaum ee sech gestéiert, well 70% hu sech fir de Reliounsunterrecht decidéiert. An an enger Ëmfro vun TNS ILReS hu sech 70% vun de Befroten fir de Choix tëschent Moral- a Reliounsunterrecht ausgeschat.

Mir sinn also der Meinung, datt mer net am politeschen Abseits hei stinn. Mir op alle Fall net. Au contraire.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Laurent Zeimet (CSV).** - Ganz au contraire. An och a 25 vun 28 Memberstate vun der Europäescher Unioun gëtt konfessionellen Unterrecht an de Schoulen ugebuede. Dat fannen iwwerengs och am noen Ausland d'Politiker vun de Liberalen, deene Gréngen oder de Sozialdemokrate ganz an der Rei, datt et e Choix tëschent engem Reliounsunterrecht an engem aneren Unterrecht an hire Schoule gëtt.

A souguer bei der Exception française wësst Der, datt am Elsass eng aner Regel gëllt. A keen anere wéi de François Hollande huet sech dozou engagéiert, och dee Choix am Elsass bäizehalen.

(Interruption)

Mir stellen also fest, datt Äre Kollegen iwwert d'Grenz manner Angscht hu virun der Pluralitéit wéi hir Kollegen hei am héijen Haus.

► **Une voix.** - Dir hutt Angscht!

► **M. Laurent Zeimet (CSV).** - Absolutt net! Well dës ass keng Debatt „Pafe géint all déi aner“.

Häre President, mir fannen, datt eng reliéis Éducation hir Plaz an der Schoul huet, besonnesch och, well mer un enger éffentlecher Schoul wëlle festhalen. An da fret et sech, ob et net och dank dem Konsens ass, datt et eben eng reliéis Erziéung bis elo an der éffentlecher Schoul gouf a se méiglech wor, datt et net zu enger Spléckung vun der Schoulpopulatioun komm ass.

Mir ënnerstëtzen als CSV d'Privatschoulen. Mir gesinn awer och, datt duerch eng éffentlech Schoul, déi der reliéier Erziéung Raum ginn huet, et an der Vergaangenheet net zur Grënnung vu méi Privatschoulen huet misse kommen.

Virun honnert Joer huet de Schoulsträit d'Land opgereegt. An et gehéiert zur traureger Ierf-schaft vun dëser Koalitioun, dës Sträit ouni Grond an ouni Ulass nees provozéiert ze hunn.

Häre President, mir kënnen och net novollzéien, wéisou ausgerechent de Choix tëschent reliéier an net reliéier Erziéung eng Spléckung vun de Kanner soll provozéiert hunn. Prinzipiell ass et jo esou: Et gëtt Jongen an et gëtt Mee-dercher. Et gëtt Elteren, déi hunn en décke Portmonni, an et gëtt Elteren, déi hunn e man-ner décke Portmonni. Et gëtt der, déi si gutt am Rechnen, an et gëtt der, déi si gutt an de Sproochen. Et gëtt der, déi sinn a béidem gutt. An et gëtt der, déi sinn a béidem manner gutt oder hunn an de Sproochen am Rechnen hir Schwieeregkeeten. An da gëtt et der, déi si gutt am Sport a maachen dat gär. An et sinn der, déi maachen dat manner gär. An ech kéint esou virufueren.

A schliisslech gëtt et der, jo, a schliisslech gëtt et der, déi gleewen. An et gëtt der, déi net gleewen. A mir trennen d'Klassen a ganz ville Matière. Elo hunn ech selwer ni erlieft an och net kënne bei Matschüler observéieren, bei Kanner observéieren, datt se traumatiséiert waren, well déi eng an der Moral an déi aner am Reliounsunterrecht waren. Wann ech emol eppes héieren hunn, dann, datt dee Cours vläicht net ëmmer den Erwaardungen entsprach huet. Mä dat héiert een och iwwer all aner Matière a kann also net als Grond fir d'Ofschaffung vum Reliouns- a Moralunterrecht dueren.

Et ass sécher richtig, datt keen, keen dierf gezwonge ginn, seng Kanner an e reliéise Cours ze schécken. Wann dat awer richtig ass, firwat ass et dann net och richtig, datt keen därfer gezwonge ginn, seng Kanner an e staatleche Wäerteunterrecht ze schécken?

Esou en exklusiven, obligatoreschen Cours, deen Dir ustriift, dee gëtt et néierens an der Europäescher Unioun.

► **Une voix.** - Ausser am CSV-Wahlprogramm.

► **M. Laurent Zeimet (CSV).** - Firwat solle mer iwwerhaupt eng Wäerteverméttlung dem Stat zoutrauen? Ginn d'Wäerter vum Stat aus?

(Brouhaha)

Oder ass et...

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Wann ech gelift!

► **M. Laurent Zeimet (CSV).** - Gedold, Gedold, Gedold!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Den Häre Zeimet ass deen éischte Riedner. Et sinn der nach vill hannendrun. Et ka jiddweree seng Meinung soen.

(Interruptions)

Loosst lech net oflenken, Häre Zeimet, a fuert virun!

► **M. Laurent Zeimet (CSV).** - Neen, neen. Mä ech verstinn déi Nervositéit net. Ech si jo nach guer net um Héichpunkt ukomm.